

Lauksaimnieku organizāciju jautājumi/atbildes

2019.gada 15.janvāra sanāksmei

Platību maksājumi

1. *Vai ir pieejami zemniekam aprēķinātie maksājumi (platību maksājumi, bioloģiskie, par dzīvniekiem), kuri aprēķināti un konkrētā periodā tiks izmaksāti?*

Atbilde: Visa informācija par jau izmaksātajiem atbalstiem ir pieejami Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS). Savukārt plānotie maksājumi nav pieejami, jo vēl administrēšanas procesā esošus maksājumus nebūtu korekti norādīt. Platību maksājumu provizorisks grafiks katru gadu tiek norādīts LAD mājas lapā: <http://www.lad.gov.lv/lv/atbalsta-veidi/platibu-maksajumi/atbalsta-likmes/>

2. *Šobrīd, cik zinu, šāda informācija ir ar lielu novēlošanos nākamā gada 1. vai 2. ceturksnī, kad gandrīz jau visi maksājumi par iepriekšējo periodu saņemti. Vai iespējams aprēķinātās summas redzēt EPS, kādas kuram tiks samaksātas jau iepriekš? Ideāli būtu, ja tiktu norādīti arī mēneši, cik un kad tiks izmaksāts. Citādi zemniekam nav iespējams plānot savas finanses. (Aija, SLA „Eko dārzs”)*

Atbilde: Visi veiktie maksājumi ir pieejami EPS. Pēc pēdējo maksājumu veikšanas tiek nosūtīta arī gala aprēķina vēstule. Līdz šim tas tika darīts maijā/ jūnijā.

Gala aprēķinu vēstules par 2019.gada sezonu gatavos ātrāk:

- par tekošā gada maksājumiem klienti tās saņems janvāra sākumā;
- maksājumiem, kas izmaksāti nākamā gada pirmajā pusgadā – jūnijā.

3. *Kādos termiņos plānots izmaksāt atlikušos atbalsta maksājumus par 2018. gadu (saistītais par proteīnaugiem, miežiem u.c.) ?*

Atbilde: Šobrīd jautājumā minētie maksājumi jau ir izmaksāti. Šogad vēl tiks maksāti: saistītais maksājums par liellopiem – februārī; jauno lauksaimnieku atbalsts un rugāju lauki ziemas periodā – martā; saistītais atbalsts par sēklām - aprīlī/maijā.

4. *Sakarā ar iepriekšējā gada sausuma pieredzi, vai tiks kas mainīts nosacījumos par pļavu apkopšanu (termiņi)? Kā zināms, pērn lopbarība tika ievākta vēl oktobra mēnesī.*

Atbilde: Tikai gadījumos, kad konkrētā gada nelabvēlīgie apstākļi neļauj novākt zālājus, var tikt lemts par termiņa pagarinājumu.

5. *Kā tiek noteikts, vai pļava ir nenopļauta (neapkopta) vai noganīta (apkopta)?*

Atbilde: Par neapkoptu platību tiek uzskatīti zālāji, kuri nav nopļauti atļautajā termiņā vai ir nopļauti, bet nav novākti no lauka (arī ja tie ir smalcināti, vai nopļautas tikai galotnes). Par noganītu platību tiek uzskatīts zālājs, kurā pēc noganīšanas atlikušā zālāja īpatsvars ir zem 50%.

6. *Cik daudz platību maksājumus saņem Rīgā deklarēti uzņēmumi (milj. eur un skaits)?*

7. *Cik daudz platību maksājumus saņem Rīgā deklarētas fiziskās personas (milj. eur un skaits)?*

8. *Cik daudz platību maksājumus saņem septiņās valsts nozīmes pilsētās deklarēti uzņēmumi milj. eur un skaits)?*

9. *Cik daudz platību maksājumus saņem septiņās valsts nozīmes pilsētās deklarēti fiziskās personas (milj. eur un skaits)?*

Atbilde:

Deklarētā adrese	Klientu skaits	ATBALSTA_SUMMA (milj., EUR)	PLATĪBA_VPM_MLS (tūkst, ha)
Rīga	3022	7,9	40,0
t.sk. fiziskas p.	2738	3,1	19,2
t.sk. juridiskas p.	284	4,7	20,7
Valsts_nozīmes_pilsētas (izņemot Rīga)	2609	7,2	37,7
t.sk. fiziskas p.	2389	2,7	15,7
t.sk. juridiskas p.	220	4,5	22,0

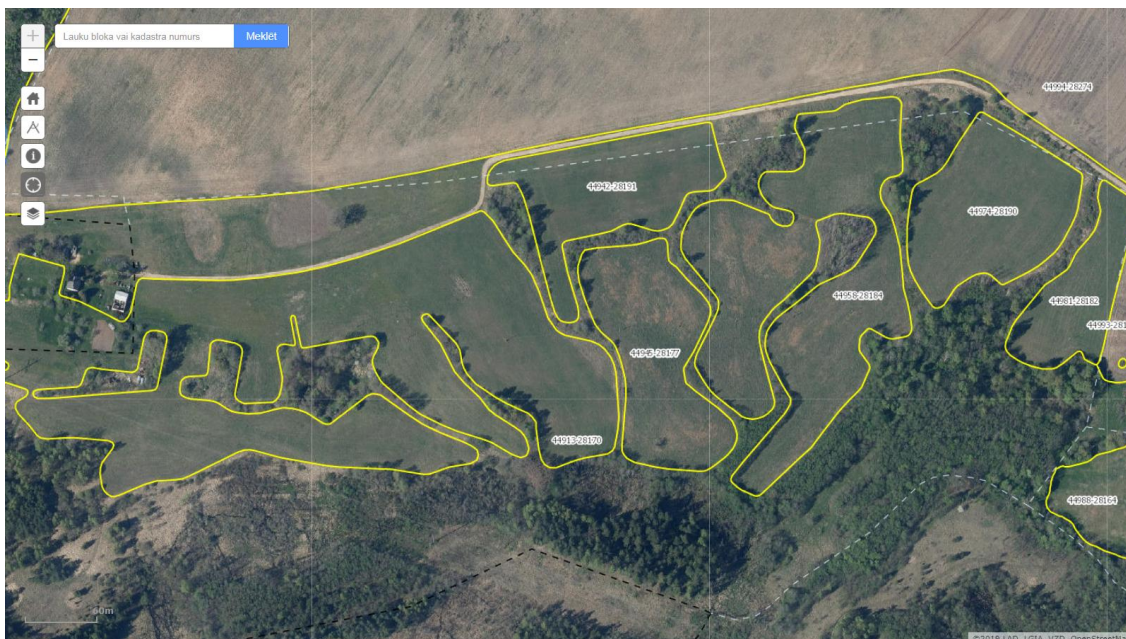
10. Vai būtu atbalstāms priekšlikums, ka platību maksājumus saņemtu tikai lauku reģionos deklarētās personas un uzņēmumi?

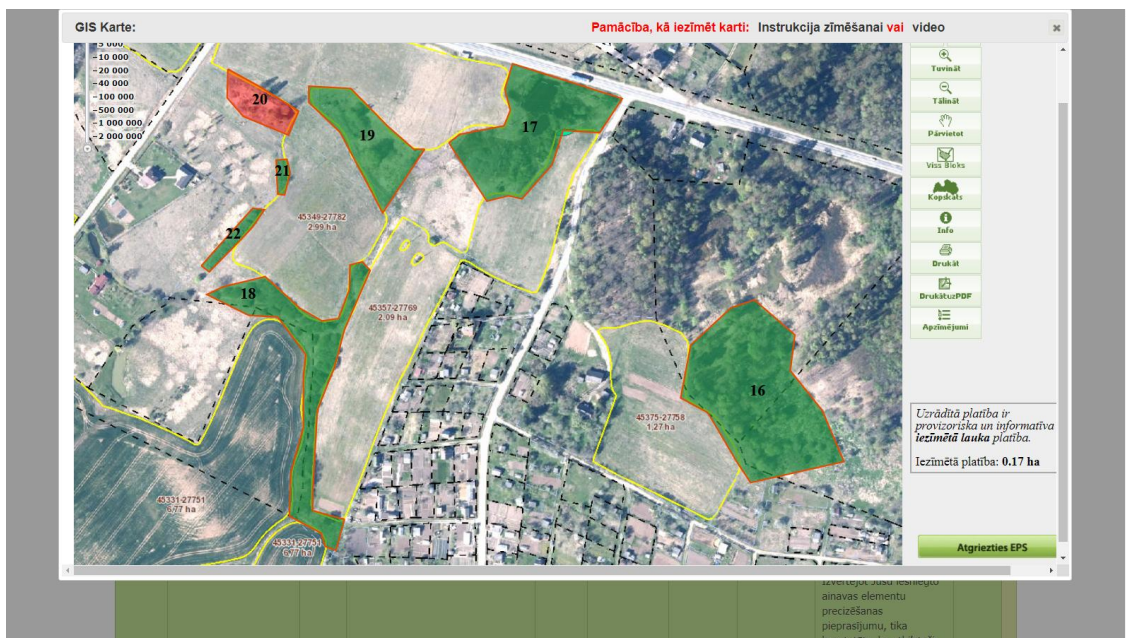
Atbilde: Šāds jautājums būtu dziļāk jāpēta un jāvērtē jaunās KLP kontekstā.

11. Cik daudzos gadījumos, saistībā ar sausuma radītajām sekām, LADam 2018. gadā ir nācies nākt pretī lauksaimniekiem un individuāli vērtēt iesniegtos iesniegumus un atbalstīt atkāpes no platību maksājumu noteikumiem? Par kādām kultūrām un kādos reģionos tas ir bijis visizteiktāk?

Atbilde: Šāda informācija netiek uzkrāta elektroniski, tādēļ nav uzskaitīta. 2017. gada lietavu dēļ visbiežāk bija iesniegumi no visas Latvijas par grūtībām savlaicīgi novākt zālājus un apart papuves. Savukārt 2018. gadā iesniegumi bija par grūtībām sausuma dēļ nodrošināt kultūraugu blīvumu dārzu platībās.

12. Kāpēc identiskus gadījumus vienai saimniecībai apstiprina, otram noraida? Vai tas ir katra LAD darbinieka subjektīvais vērtējums un atšķirīga noteikumu interpretācija? Kāpēc no zaļināšanas tiek izslēgtas nelielu mežu platības? Vai tās nav pietiekami zaļas? Ar ko tās atšķiras? Kāpēc tiek noraidītas zemāk esošās koku un krūmu grupas?

Kāpēc 17., 18., 19., 20., 21., 22. noraidīti?

Lai koku un krūmu grupu uzskatītu par atbilstošu ainavu elementa prasībām, tad noteikumi ir šādi:

- ja koku/ vai krūmu grupu viscaur aptver aramzeme, tad tā maksimālais lielums nav ierobežots, bet kā ainavu elements tiek rēķināti 0,3 ha;
- ja koku vai krūmu grupa pieguļ pie aramzemes, tad tās maksimālais lielums nedrīkst pārsniegt 1,5ha. Turklāt šai koku krūmu grupai jābūt atsevišķi nodalāmai – tā nedrīkst būt sastāvdaļa no kādas lielākas aizaugušas vai nekoptas platības.

Jāpiebilst, ka koku/ krūmu grupas, kas ir meža zeme, nevar tikt uzskatītas par ainavu elementiem uz aramzemes.

Projekti un investīcijas

1. Kad būs pieejami projekti jaunajiem zemniekiem?

Atbilde: Saskaņā ar ZM provizorisko kalendāru 6.1. pasākumu plānots izsludināt š.g. maijā.

2. Lūgums, lai būtu tāda iespēja, ja ir vairāki bērni, kas plāno kļūt par zemniekiem un gribēs izmantot Jauno zemnieku projektu iespējas, lai mēs viņiem varam iedot jau starta kapitālu. Nevis vienam pārņemt visu saimniecību, it sevišķi, ka visi cītīgi palīdz pa vasarām saimniekot. Bērni mācās par lauksaimniekiem.

Atbilde: Šajā gadījumā būtu nepieciešams saimniecības resursu sadalīt vienlaicīgi, lai neveidotos situācija, ka uz dažādām projektu iesniegšanas kārtām tiek izmantots viens resurss. Kā arī katram jaunajam lauksaimniekam jānodrošina patstāvīga saimnieciskā darbība - saimniekošana.

3. Vai un aptuveni kad 2019. gadā ir plānotas jaunas projektu kārtas šādiem atbalsta pasākumiem

Atbilde:

- 4.1 Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās – projektu iesniegšana novembrī;
- 4.2 Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē – projektu iesniegšana novembrī;;
- 4.3 Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā - projektu iesniegšana novembrī;;

16.1 Atbalsts EIP lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projektu īstenošanai – nav plānots;

16.2 Atbalsts jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādei - nav plānots.

Aktuālā informācija par plānotajām pasākumu kārtām skatāma: <http://www.lad.gov.lv/lv/atbalsta-veidi/projekti-un-investicijas/lap-investiciju-pasakumi/>

4. *Kāds ir pamatojums dažātajām atbalsta intensitātēm kūtsmēsļu krātuvju būvniecības gadījumā, kur pagasti tiek šķiroti pēc dabas un specifiskiem ierobežojumiem, ja tāda statusa nav, tad nav 10% papildus atbalsts. Bet tieši Zemgale ir iekļauta vides jutīgā teritorijā, kur krātuves ir obligātas. Būtu loģiski, ka 10% papildus intensitāti maksātu saimniecībām vides jutīgā teritorijā.*

Atbilde: Saskaņā ar regulu 1305/2013 II pielikumu atbalsta likmes var palielināt par papildus 20 procentu punktiem, apgabaliem, kuros ir dabas un citi specifiski ierobežojumi (ADSI).

5. *Vai plānoti specifiski nosacījumi (nozare, investīciju veids vai citi) izsludinot pēdējo "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" un "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē" kārtu.*

Atbilde: Šobrīd nav informācijas, ka nākamajai kārtai plānotu grozīt vai izstrādāt jaunus specifiskus nosacījumus.

6. *Kāpēc projektu naudu daudznozaru saimniecībai piešķir pēc lauksaimniecības ieņēmumu apgrozījuma, bet atbalsta intensitāti rēķina no kopējā apgrozījuma. Ja saimniecība, piemēram, pērk mēslu izklieģētāju, tad tos izmantos tikai liellopu ganāmpulkam, ne tirdzniecībai un automašīnu transporta pakalpojumu sniegšanai. Tas nozīmē, ka lai nopirktu mēslu izklieģētāju, finansējums jāsapelna ar citām nozarēm? Atbalsta intensitāte atšķiras par 10%.*

Atbilde: Maksimālo attiecināmo izmaksu aprēķinā iekļauj tikai ar lauksaimniecību saistītos ieņēmumus, lai noteiktu, cik lielas investīcijas atbalsta pretendents piešķirt, kas saistītas tieši ar lauksaimniecību. Atbalsta intensitāte tiek noteikta, ņemot vērā uzņēmuma kopējo apgrozījumu. Lielākiem uzņēmumiem atbalsta intensitāte ir mazāka.

Piem. SIA ABC – uzņēmuma saimnieciskā darbība transporta nozarē ar neto apgrozījumu 1,3 milj.EUR un lauksaimniecībā 100 000 EUR. Saskaņā ar MK 600 6.pielikumu atbalsta pretendents var iesniegt projektu 4.1. pamatlīdzekļu iegādei līdz 300 000 EUR (100 000 X 3) vai būvniecībai 500 000 EUR (100 000 X 5), bet atbalsta intensitāte saskaņā ar 7.pielikumu šim uzņēmumam pamatlīdzekļiem, piem., kombaina iegādei būs 30% (mazākiem uzņēmumiem - 40%), bet būvniecības investīcijām atbalsta intensitāte ir vienāda ar mazajiem uzņēmumiem – 40%. Šim uzņēmumam nav iespējams saņemt jaunā lauksaimnieka papildus atbalsta intensitāti.

7. *Kādi ir pieteikšanās rezultāti 5. kārtā LAP pasākumam „Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” (cik projekti un par kādu summu tika iesniegti RLP griezumā), cik projektu un par kādu summu varētu tikt neapstiprināti nepietiekama publiskā finansējuma dēļ?*

Atbilde: Pielikumā kopsavilkums par 5.kārtas projektiem.

8. *Kāda ir situācija ar publiskā finansējuma līdzekļiem pasākumam “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”, kāds ir to atlikums saimniecību atbalstam 2019. un 2020. gadā?*

Atbilde: Pielikumā kopsavilkums par 5.kārtas projektiem.

9. *Kad sāksies noteikumu un vērtēšanas kritēriju izskatīšana pēdējai projektu kārtai 4.1. Aktivitāte “Ieguldījumi materiālajos aktīvos”? Kad paredzēta pieteikšanās?*

Atbilde: Šobrīd nav informācijas, ka nākošajai kārtai plānotu grozīt atlases vai vērtēšanas kritērijus. Nākamā projektu iesniegšanas kārtā paredzēta 2019.gada oktobrī/novembrī.

10. *Rakstot projektus bija uzņemtas saistības palielināt apgrozījumu no lauksaimniecības produkcijas, bet, ņemot vērā, lietaino 2017.gadu un sauso 2018.gadu neizdodas sasniegt iecerēto apgrozījumu divus gadus pēc kārtas. Kā uz šāda veida situācijām skatās LAD? (Jautājuma iesūtītājs uzskata, ka šādas gados ir jāieskaita, ka saistības ir izpildītas, jo tie ir nepārvaramas varas šķēršļi, turklāt esmu apdrošinājis laukus un apdrošināšana nesedz šāda veida zaudējumus).*

Atbilde: Ja saimniecība saimnieko atbilstoši biznesa plānam, nesamazinot ha vai dzīvnieku skaitu, LAD sankcijas nepiemēros.

11. *Kā Lauku atbalsta dienestam sokas ar atbalsta saņēmēju kontroli, kuri saņēmuši papildus punktus projektiem par esamību kooperatīvā. Cik ir pārbaudīti, kādi rezultāti, cik konstatēti pārkāpumi, kādas sankcijas?*

Atbilde: 6.1. (Jaunie lauksaimnieki) un 6.3. (Mazās saimniecības) pasākumos atlases kritērijs – “Saimniecības dalība kooperatīvā” tiek vērtēts uz projekta iesniegšanas brīdi. LAD detalizēti izvērtēja saimniecības dalību kooperatīvā pie projekta apstiprināšanas.

12. *Cik daudzos gadījumos, saistībā ar sausuma radītajām sekām, LADam 2018. gadā ir nācies nākt pretī lauksaimniekiem un pagarināt IMA un pārstrādes realizācijas termiņus? Par kādām summām tiek runāts?*

Atbilde: Uz šo brīdi identificēts 91 gadījums, kad saistībā ar plūdu vai sausuma radītajām sekām ir jāpagarina projekta vai projekta daļas realizācija. Katrs projekts un prasītais pagarinājums tiek vērtēts individuāli.

Svarīgi! Vērtējot 5.kārtas projektus tiek ņemti vērā arī šī atbalsta pretendenta iepriekšējo projektu realizācijas rezultāti, t.sk. prasītie projektu realizācijas pagarinājumi.

Valsts atbalsts

1. *Kā ar subsīdijām par bitēm, ja Z/S netiek sertificēta bioloģiskā biškopība. Subsīdijas par bitēm konvencionālajām jau izmaksātas gada vidū un nevar vairs pieteikties.*

Pieteikšanās biškopības atbalstam, ja bišu saimes nav bioloģiski sertificētas, notiek vienu reizi gadā, t.i. līdz kārtējā gada 1.jūnijam. Par 2019.gada valsts atbalstu biškopībai, atbalsta nosacījumiem un pieteikšanās termiņiem šobrīd nevaram vēl atbildēt, jo vēl nav apstiprināti grozījumi 2019.gada valsts atbalsta noteikumos.

Pielikums (Investīciju pasākumi, 7.-8.jautājums)

Kādi ir pieteikšanās rezultāti 5. kārtā LAP pasākumam „Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” (cik projekti un par kādu summu tika iesniegti RLP griezumā), cik projektu un par kādu summu varētu tikt neapstiprināti nepietiekama publiskā finansējuma dēļ?

Struktūrvienība	Iesniegtie pieteikumi		Pieteikumi bez finansējuma	
	Skaitis	Publiskais finansējums	Skaitis	Publiskais finansējums
Austrumlatgales RLP	109	4 561 851	-	-
Dienvidkurzemes RLP	254	19 578 767	129	8 823 586
Dienvidlatgales RLP	203	9 630 188	-	-
Lielrīgas RLP	128	14 794 313	82	8 701 037
Viduslatvijas RLP	170	10 735 376	45	3 286 797
Zemgales RLP	228	24 702 506	117	13 586 500
Ziemeļaustrumu RLP	102	5 578 602	-	-
Ziemeļkurzemes RLP	157	18 422 106	100	11 460 768
Ziemeļvidzemes RLP	219	16 655 357	79	6 233 703
Kopā	1 570	124 659 067	552	52 092 391

Kāda ir situācija ar publiskā finansējuma līdzekļiem pasākumam “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”, kāds ir to atlikums saimniecību atbalstam 2019. un 2020. gadā?

Periodā pieejamais publiskais finansējums	Projekti vērtēšanā (5.kārta)	Projekti īstenošanā	Apmaksātie projekti	Atlikums publiskajam finansējumam
1	2	3	4	5=1-2-3-4
328 737 603	75 607 967	49 450 865	172 799 258	30 879 514

Vēl varētu nākt klāt nākotnē lauzto līgumu finansējums un iespējamo virssaistību finansējums.